

van de notaris

En wat is daarop uw antwoord? ... Nee

Mr. Jeroen te Lindert (41) is notaris te Doesburg. In zijn vrije tijd is hij zanger/pianist in een 'jaren 50 rock-'n-rollband'. Met echtgenote en dochter woont hij in Voor-Drempt.

Er is een nieuwe loot aan de stam der verbazingwekkende tv-programma's.

Stellen waarbij niets meer bindt behalve de angst voor een kostbare echtscheidingsprocedure wordt nu de mogelijkheid geboden om binnen twee dagen tot een echtscheiding te komen door ze samen in een fraai hotel onder te brengen waar ze onder het oog van het Nederlands publiek kunnen ruziën over wie de citruspers krijgt en wie de foto's van de hond. (Ik dacht overigens nog even dat in het digitale tijdperk het verdelen van foto's geen probleem meer zou zijn, maar in de aflevering die ik zag, bleek niets minder waar.)

Verbazingwekkend was echter dat aan het einde van de twee dagen partijen hun convenant ondertekenden, waarna de presentatrice enthousiast uitriep dat zij 'nu officieel waren gescheiden'. Scheiden gaat namelijk in Nederland nog altijd via de rechter en dat enkel na indiening van een verzoekschrift door een advocaat. De echtscheiding komt vervolgens tot stand door inschrijving van de echtscheidingsbeschikking bij de burgerlijke stand.

Als er ergens een wet is aangenomen die zegt dat echtscheiding ook kan worden uitgesproken door Goedele Liekens, dan heb ik dat gemist. (Trouwens een opvallende keuze als presentatrice: voor zover ik weet was zij juist een deskundige op het gebied van het (heel) dicht bij elkaar brengen van mensen...)

Veranderingen zijn echter op komst.

In 2013 zijn ruim 76.000 stellen in Nederland gehuwd. In datzelfde jaar zijn ruim 33.000 van echt gescheiden. Dat dit een enorme belasting geeft voor onze rechtspraak spreekt voor zich. U ziet de minister denken: dat moet eenvoudiger (lees: goedkoper) kunnen.

Op 8 december 2013 presenteerde de Staatssecretaris dan ook zijn conceptwetsvoorstel 'Wet scheiden zonder rechter'. In de kern komt het erop neer dat echtgenoten en geregistreerde partners zonder minderjarige kinderen binnenkort kunnen scheiden bij de ambtenaar van de burgerlijke stand, mits zij in persoon bij hem verschijnen en elkaar ten overstaan van hem het 'nee-woord' geven.

Echtscheiding op eenzijdig verzoek bij de ambtenaar van de burgerlijke stand behoort uiteraard niet tot de mogelijkheden, omdat scheiden zonder rechter wilsovereenstemming tussen de aanstaande ex-echtgenoten vereist. Dat is wat mij betreft nog wel een punt van zorg. Uit ervaring weet ik dat enige gelijkheid tussen de partners nog wel eens ontbreekt (en misschien daarmee ook wel de vrijwilligheid). Maar blijkbaar dient de ambtenaar van de burgerlijke stand te beoordelen of van deze wilsovereenstemming sprake is.

Voor een bepaalde kinderloze groep waarbij nog voldoende overleg mogelijk is en waar geen sprake is van een ingewikkeld vermogen kan het scheiden bij de ambtenaar van de burgerlijke stand een relatief eenvoudig en vooral goedkoper alternatief zijn. En al zal niet iedereen hier gelukkig mee zijn, de huwelijksbelofte is al lang niet meer wat deze ooit was. Nog even en dan geldt voor elk huwelijk: 'Tot de dood ons scheidt'... of Goedele Liekens.

Tip van de notaris

Komt de wet erdoor dan bestaat ook niet langer een verplichting tot het maken van een echtscheidingsconvenant. Al moeten we daarbij niet vergeten dat het soms veel ingewikkelder is dan mensen zelf beseffen. Bij complexe vermogenssituaties, ingewikkelde huwelijks- of partnerschapsvoorwaarden, al dan niet met hypotheek belaste onroerende zaken, waaronder de echtelijke woning, een of meerdere auto's, effecten of andere beleggingen, levensverzekerings- en lijfrentepolissen, ondernemingsvermogen enz. lijkt het mij verstandig – ook al zijn partijen het in eerste instantie eens over de wijze van verdeling – dat zij blijven kiezen voor scheiden via de rechter, omdat er dan een advocaat aan te pas komt die goed juridisch advies kan geven. Of wellicht niet via een rechter maar wel met hulp van een notaris of mediator.

